

[Morten Lange.]

sig i FN. Det forekommer mig at være en speget linje. Jeg tror, den rigtige orden vil være den omvendte: at lægge hovedvægten på det nordiske samarbejde i FN, ikke mindst over for udviklingslandene og de andre stater. Jeg tror, det vil være en politik, de ikke vil have spor vanskelighed ved at forstå.

Hvad angår spørgsmålet om det nordiske samarbejde, var det en glæde at notere, at den højtærede statsminister huskede det nordiske samarbejde også denne gang. Det kom dog lidt langt nede i rækken, men man kunne ikke vente andet efter den skammekrog, dette forhold blev sat i, da statsministeren sidste sommer havde så bissetravlt med at løbe alene til fællesmarkedets port.

Når vi således foranlediget kommer til det afgørende problem for dansk udenrigspolitik, fællesmarkedstilslutningen, så må jeg beklage, at taksigelserne meget hurtigt slipper op. Jeg kan kun notere en ganske beskeden tak for, at den højtærede statsminister nu endelig har fået nævnt, at Romunionen er mere end en større handelstraktat. Det har vi i og for sig vidst hele tiden. Jeg tror, vi fremførte det med klarhed, da vi havde den afgørende markedsdebat, men dengang mente den daværende udenrigsminister, at det kunne der vist ikke være noget rigtigt hold i. Nu er det gået op for de fleste her i landet, at det er der, og det er vistnok klart, at der følger endog væsentlige forpligtelser med. Lad os nu gøre det helt klart, at i fremtidige debatter går politiske forpligtelser i høj grad med ind i det, der må tages hensyn til, og jeg forstår, det må være det, den højtærede statsminister har tænkt sig forsigtigt at gøre opmærksom på, så at det nu også er blevet lagt frem af regeringen. Jeg forstår udmærket godt, at statsministeren ikke dvælede ved omfanget af disse forpligtelser, som han altså først nu har opdaget. Men på dette punkt var redegørelsen for landets stilling i det hele taget båret af en sådan løsagtig optimisme, at man næsten skulle tro, at den højtærede statsminister havde holdt politisk ferie i et års tid; han er vel snart den eneste, der endnu tror på snarlige forhandlingsresultater.

Jeg er helt sikker på, at den højtærede statsminister i hvert fald har hørt rygter om Commonwealth-konferencen og vel også har studeret referaterne. Lad nu gå med, at vore konkurrenter på landbrugsmarkedet taler imod engelsk tilslutning, det kunne måske endog være en fordel for os. Men de hårde ord, som Pakistans regeringschef og ikke mindst Indiens Nehru lod falde om de rige staters sammenrotning mod u-landene, må dog vel gøre indtryk. Her giver en lille indsamlet almisse ikke aflad. Det er meget større problemer, vi er oppe imod. Alt tyder på, at fællesmarkedets høje toldskranker uanset dispensation for råvarer alvorligt vil hindre opbygningen af de fattige asiatiske lande. Og måske det også skulle vække til eftertanke, at de nye afrikanske stater med kraft afslår at lade sig binde gennem en associeringsordning, som de stempler som nykolonialisme. Det er meget godt understreget af det forhold, at kun den herostratisk berømte Roy Welensky på Commonwealth-konferencen forsvarede en fællesmarkedstilslutning. På denne baggrund var det næsten rørende at høre den højtærede handelsminister i en tale forleden karakterisere disse særdeles konkrete tilkendegivelser som betydningsløse følelsesudbrud — men netop denne ærede minister har jo gjort det til sit speciale en gang imellem at være en smule uheldig.

Men det skorter i øvrigt ikke på advarsler mod tilslutning også fra nærmere hold. Det er af stor interesse at følge det modstød, professor Myrdal har leveret i Sverige. Hvad angår international handelspolitik, må han vel regnes for den mest indsigtfulde i Norden og vel vor egen regering politisk nærmere end den anden nordiske ekspert, Thorkil Kristensen, som i øvrigt i forskellige bisætninger også synes at have sine anfægtelser af og til.

Det har også været interessant at have besøg af forfatteren til den berømte Birkelbachrapport. For alle, der ikke er komplet naive, må hans udtalelser da tjene som en kraftig advarsel. Han synes at gælde som en typisk fællesmarkedsparlamentariker, der kan levere den pæne, naive overbygningscamouflage, medens de hårde Hallsteinhalse tager sig af de lige så hårde realiteter — denne smukke tale om det socialdemokra-